

Νερό – Ενότητα 2

ΜΟΟС

ΝΕΡΟ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Περίληψη

Εισαγωγή	2
Μάθημα 1 Προσωπική κατανάλωση νερού	2
Ενδιαφέροντα δεδομένα σχετικά με την καθημερινή οικιακή κατανάλωση νερού	2
Οικιακές συσκευές και κατανάλωση νερού	3
Μάθημα 2 Η διαθεσιμότητα νερού σε τουριστικές περιοχές	4
Μάθημα 3 Το νερό συνδέει τους ανθρώπους, οι άνθρωποι συνδέονται από το νερό	6
Μάθημα 4 Κατανάλωση νερού στον τουριστικό τομέα	9

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Μπορούμε ανεξέλεγκτα να καταναλώνουμε μόνο τα ύδατα των οποίων η παροχή αναπληρώνεται συνεχώς στον υδρολογικό κύκλο. Δεν καταναλώνουμε όλοι ισόποσα επειδή το νερό δεν είναι διαθέσιμο σε όλους στις ίδιες ποσότητες.

Στις σύγχρονες οικονομίες, η ημερήσια κατανάλωση πόσιμου νερού μπορεί να είναι μεταξύ 300 με 600 λίτρα ανά άτομο, ανάλογα με την κουλτούρα που έχει ο καθένας για την χρήση. Κατά μέσο όρο, οι τουριστικές εγκαταστάσεις καταναλώνουν το διπλάσιο νερό από τις οικιακές. Δεν υπολογίζουμε συνήθως την έλλειψη του νερού όταν είμαστε σε διακοπές, παρόλο που 1.1 δισεκατομμύριο άνθρωποι παγκοσμίως δεν έχουν διαθέσιμα ούτε 20 λίτρα νερό την ημέρα.

Μεγαλύτερος αυτοέλεγχος και εκλογίκευση της κατανάλωσης νερού στην καθημερινότητα μπορεί να αποφέρει σημαντική εξοικονόμηση.

1. Μάθημα Προσωπική κατανάλωση νερού

Στις βιομηχανοποιημένες χώρες, η καθημερινή κατανάλωση πόσιμου νερού ανά άτομο είναι μεταξύ 300 με 600 λίτρα. Αυτό μεταξύ άλλων, έχει να κάνει με την κουλτούρα που έχει ο κάθε καταναλωτής.

Ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας (WHO) έχει ορίσει πως η ελάχιστη ημερήσια ανάγκη για νερό είναι τα 50 λίτρα. Δυστυχώς, αυτό το ελάχιστο όριο νερού δεν είναι διαθέσιμο σε όλους. 1.1 δισεκατομμύριο άνθρωποι παγκοσμίως δεν έχουν διαθέσιμα ούτε 20 λίτρα νερό την ημέρα.

ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΟΙΚΙΑΚΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΝΕΡΟΥ

Στις καθημερινές δραστηριότητες ένας άνθρωπος μπορεί να καταναλώσει μεγάλες ποσότητες νερού:

2. 10-17 λίτρα νερού ανά λεπτό τρέχουν από μία ανοιχτή βρύση
3. 10-60 λίτρα νερού χρειάζονται για το βούρτσισμα των δοντιών με το νερό να ρέει
4. Ένας μέσος όρος 120 λίτρων νερού χρειάζεται για το πλύσιμο των πιάτων με το νερό να ρέει.
5. Το ξύρισμα με την βρύση ανοιχτή καταναλώνει περίπου 40-80 λίτρα νερού
6. Το πλύσιμο ενός αυτοκινήτου με το λάστιχο μπορεί να καταναλώσει μέχρι 600 λίτρα νερού!!!

<https://ecofriend.hr/blog/sistemi-ustedu/10-savjeta-kako-stedjeti-vodu-kucanstvu-10/>

Με καλύτερο αυτοέλεγχο και πιο λογική χρήση στην κατανάλωση νερού, μπορούμε να πετύχουμε σημαντική οικονομία στην καθημερινότητα. Μόνο ελέγχοντας τους διακόπτες, μια οικογένεια μπορεί να εξοικονομήσει 80,000 λίτρα ετησίως:

- Το πλύσιμο των δοντιών με το άνοιγμα της βρύσης μόνο για το ξέβγαλμά τους απαιτεί λιγότερο από 4 λίτρα νερό
- 4 λίτρα νερό είναι αρκετά για ένα ξύρισμα έχοντας την βρύση κλειστή
- 20 λίτρα νερού χρειάζονται για το πλύσιμο των πιάτων στο χέρι, εάν ο νεροχύτης είναι γεμάτος με νερό.

ΟΙΚΙΑΚΕΣ ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΝΕΡΟΥ

<https://ecofriend.hr/blog/sistemi-ustedu/10-savjeta-kako-stedjeti-vodu-kucanstvu-10/>

Οι θερμοσίφωνες και τα πλυντήρια πιάτων χρησιμοποιούν πολύ νερό σε μία κατοικία. Είναι συνετό να επιλέγονται συσκευές που χρησιμοποιούν το νερό πιο αποδοτικά, ώστε να επιβαρύνεται το περιβάλλον με λιγότερα λύματα και να μειώνονται τα κόστη νερού και ενέργειας στην κατοικία.

Οι πιο πρόσφατοι τύποι πλυντηρίων ρούχων καταναλώνουν μόνο 45 λίτρα ανά πλύση, και πλυντηρίων πιάτων από 15 έως 28 λίτρα ανά πλύση.

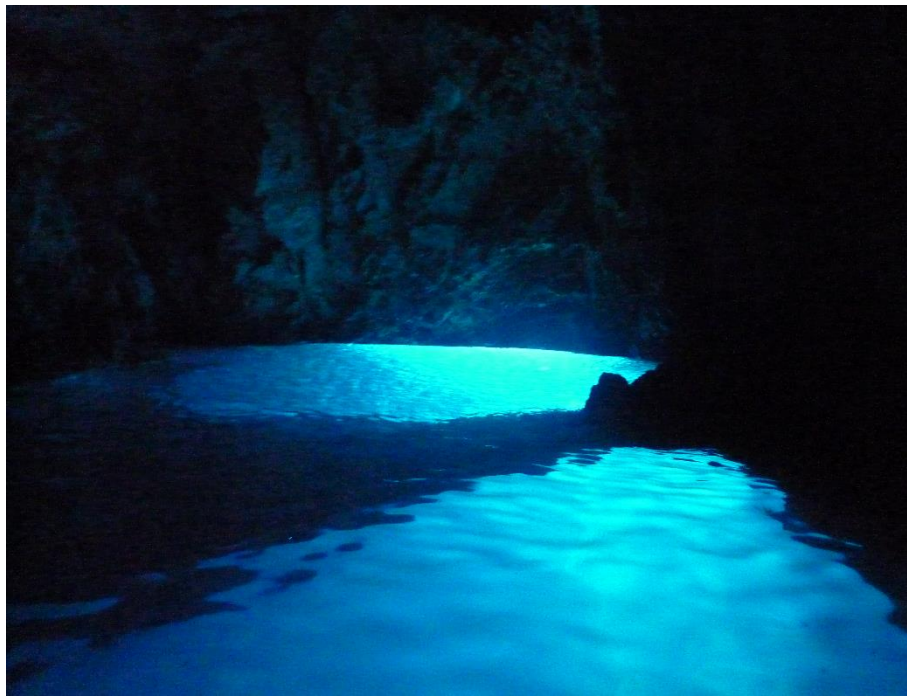
Με την συνετή επιλογή οικιακών συσκευών, στεκόμαστε υπεύθυνα απέναντι τόσο στην φύση όσο και στον οικιακό προϋπολογισμό!

2. Μάθημα Η διαθεσιμότητα νερού σε τουριστικές περιοχές

Το νερό και ο τουρισμός συνδέονται αδιάρρηκτα. Το νερό ως μέρος του τοπίου, συνεισφέρει σε μεγάλο βαθμό στην ελκυστικότητα ενός τουριστικού προορισμού. Το νερό είναι συχνά το βασικό στοιχείο του τουριστικού ενδιαφέροντος, εξίσου το αλμυρό (θάλασσα), όπως και το γλυκό (ποτάμια, λίμνες, καταρράκτες, θερμές πηγές κλπ.). Παρόλο που είναι αδύνατον να φανταστούμε τον τουρισμό χωρίς νερό, πρέπει να έχουμε συναίσθηση πως οι τουριστικές δραστηριότητες ενισχύουν σημαντικά τον κίνδυνο που αντιμετωπίζουν οι υδάτινοι πόροι.

Εκτεταμένες κατασκευές αλλάζουν το τοπίο και τις υδάτινες επιφάνειες, ενώ εκτεταμένη και ανεύθυνη χρήση αλλάζει την σύσταση του νερού και θέτει σε κίνδυνο το οικοσύστημα.

Το νερό είναι εξίσου ζωτική ανάγκη και φυσικός πόρος αναγκαίος στην καθημερινότητά μας.

Το νερό που χρησιμοποιούμε καθημερινά προέρχεται από υπέργεια ρεύματα (χειμάρρους, ποτάμια, λίμνες κλπ.) ή υπόγειους υδάτινους πόρους.

φωτογραφία: Hrvatski fotosavez

Οι περιοχές που υδροδοτούνται από υπέργεια νερά είναι συνήθως πλούσιες σε νερό. Περιοχές που υδροδοτούνται υπόγεια συνήθως δεν έχουν αρκετό νερό.

Μπορούμε να σκεφτούμε, για παράδειγμα, την έρημο ή ερημοποιημένες, καρστικές τουριστικές περιοχές ή το μεσογειακό κλίμα. Το κοινό τους χαρακτηριστικό είναι οι παρατεταμένες ξηρασίες (μεγάλα και ξηρά καλοκαίρια). Το κλίμα και οι οικονομικές δραστηριότητες είναι η αιτία για την έλλειψη νερού τους καλοκαιρινούς μήνες, όταν η κατανάλωσή του μεγαλώνει. Ο αριθμός κατοίκων σε καρστικές τουριστικές περιοχές αυξάνεται σημαντικά τους καλοκαιρινούς μήνες, εξαιτίας της εποχής και του μαζικού τουρισμού της Μεσογείου. Επομένως, η διαχείριση των υδάτινων πόρων σε αυτές τις περιοχές είναι μία πρόκληση.

φωτογραφία: Ivona Ćimbeg

3. Μάθημα Το νερό συνδέει τους ανθρώπους, οι άνθρωποι συνδέονται μέσω του νερού

Όσοι έχουν το νερό σε αφθονία πρέπει επίσης να το φροντίζουν και να φροντίζουν για την διαχείρισή του. Το νερό δεν έχει διαβατήριο, δεν υπολογίζει σύνορα, αλλά συνδέει τους ανθρώπους και τις περιοχές. Το υπέργειο νερό ταξιδεύει στην επιφάνεια, βυθίζεται σε χαμηλότερα στρώματα του εδάφους, φτάνει μακριά και επηρεάζει τις ζωές ανθρώπων και όλων των οργανισμών σε μεγάλες αποστάσεις από την αρχική υπέργεια παρουσία του.

Το νερό επίσης είναι ένα μέσο που συνδέει και μεταφέρει ανθρώπους και αγαθά. Τα υδάτινα συστήματα στην Γη είναι το αρχαιότερο φυσικό δίκτυο μετακίνησης.

φωτογραφία: Hrvatski fotosavez

Φωτογραφία: <https://www.brodosplit.hr/hr/brodogradnja/brod-za-rijecna-putovanja/>

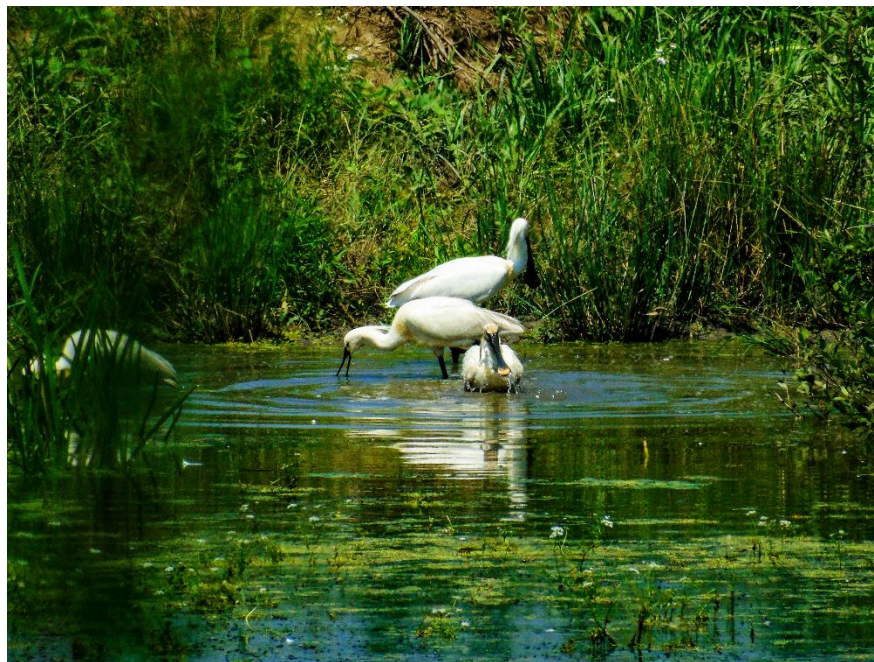

Φωτογραφία: Dinka Juričić

Το νερό είναι η κατοικία εκατομμυρίων ειδών. Μαζί με το νερό, το οικοσύστημά του ταξιδεύει, επηρεάζοντας την υγεία και τις ζωές των ανθρώπων, ακόμα και σε μεγάλες αποστάσεις. Τα υγιή ύδατα έχουν την ικανότητα να αυτοκαθαρίζονται. Αυτό ισχύει όταν υπάρχει μια ισορροπία, ή υγιής σχέση μεταξύ των αυτοτροφικών και ετεροτροφικών υδάτινων οργανισμών (οι αυτοτροφικοί συνθέτουν, ενώ οι ετεροτροφικοί αποσυνθέτουν). Σε αυτή την συνθήκη, το νερό παραμένει καθαρό, διαυγές και με αρκετό οξυγόνο το οποίο είναι απαραίτητο για την υγεία του οικοσυστήματος.

Δυστυχώς, δεν είμαστε επαρκώς ενημερωμένοι για το γεγονός πως το νερό μάς συνδέει με το σύνολο των ζώντων οργανισμών στον πλανήτη και όχι μόνο με το κοντινό μας περιβάλλον. Ο τρόπος που χρησιμοποιούμε το νερό, αυτήν την ανυπολόγιστη αξία, και το πώς του συμπεριφερόμαστε, επηρεάζει πρώτα από όλα, την υγεία των ανθρώπων και όλη, την εξαρτώμενη από αυτό, ζωή.

Η μόλυνση, η υπερεκμετάλλευση, οι φυσικές αλλαγές στα υδρόβια περιβάλλοντα και η κλιματική αλλαγή στο σύνολο του πλανήτη, μειώνουν την ποιότητα και την διαθεσιμότητα του νερού.

Φωτογραφία: Udruga Brač

4. Μάθημα Κατανάλωση νερού στον τουριστικό τομέα

Η κατανάλωση νερού ανά επισκέπτη στον τουριστικό τομέα είναι μεταξύ δύο με τρεις φορές μεγαλύτερη από την κατανάλωση ανά κάτοικο στις ανεπτυγμένες χώρες (UNEP, 2009), και σχεδόν 15 φορές μεγαλύτερη από την μέση κατανάλωση στις υπό ανάπτυξη χώρες (Gössling, 2001). Οι τουρίστες καταναλώνουν περισσότερο νερό στις διακοπές τους από ό,τι στο σπίτι τους (UNEP, 2009).

Το πρόβλημα βρίσκεται στην κάλυψη της τουριστικής ανάγκης για νερό σε περιοχές που δεν υπάρχει επάρκεια αυτού του κρίσιμου πόρου. Ο εποχικός και μαζικός τουρισμός στις παραλιακές περιοχές επιβαρύνει σημαντικά την σχέση μεταξύ ζήτησης για νερό και διαθεσιμότητας.

Η κατανάλωση νερού στις τουριστικές περιοχές εξαρτάται από το είδος της φιλοξενίας (ξενοδοχεία διαφόρων κατηγοριών, κατασκηνώσεις, εξοχικές κατοικίες, πανσιόν, θέρετρα κλπ.) και των δραστηριοτήτων κατά την διαμονή (ιστιοπλοΐα, γκολφ, κολύμπι, κλπ.) (Ecologic, 2007).

φωτογραφία: Best of Brač

Τα πεντάστερα ξενοδοχεία καταναλώνουν τις μεγαλύτερες ποσότητες νερού. Οι ξενοδοχειακές εγκαταστάσεις επίσης επηρεάζουν την κατανάλωση. Μία πισίνα αυξάνει την κατανάλωση κατά 60 λίτρα ανά άτομο την ημέρα, ενώ ένα καφέ- μπάρ κατά 35 λίτρα την ημέρα. (Hamele and Eckardt, 2006).

Η μέση κατανάλωση νερού σε ξενοδοχεία πολυτελείας στην Μεσόγειο είναι μεταξύ 500-800 λίτρα ανά τουρίστα την ημέρα. Το ίδιο ισχύει και σε άλλες περιοχές του πλανήτη. Μία μελέτη από την Διεθνή Πρωτοβουλία Ξενοδοχειακού Περιβάλλοντος (International Hotel Environment Initiative -IHEI, 1996) παρουσιάζει την μέση κατανάλωση μεταξύ 666 και 977 λίτρα ανά ημέρα.

Το νερό και η ενέργεια είναι κρίσιμοι παράγοντες για την ανθρώπινη επιβίωση, την ευζωία, τις παραγωγικές και τις μη παραγωγικές δραστηριότητες.

φωτογραφία: TZ Bol

Στις αστικές περιοχές, η κατανάλωση του νερού αυξάνεται ραγδαία εξαιτίας την αύξησης του πληθυσμού και του αριθμού των τουριστών. Οι διαχείριση του νερού γίνεται μία μεγάλη πρόκληση σε πολλούς τουριστικούς προορισμούς καθώς οι διαθέσιμες ποσότητες νερού δεν ανταποκρίνονται στις αυξανόμενες ανάγκες. Οι τουρίστες καλύπτουν τις ανάγκες τους, ενώ οι έλλειψη έχει επιπτώσεις στον τοπικό πληθυσμό, το περιβάλλον, την αγροτική παραγωγή και την οικονομία. Δυστυχώς, οι τουρίστες πολλές φορές δεν δίνουν σημασία στο συνολικό πρόβλημα της παροχής και κατανάλωσης νερού στην περιοχή που βρίσκονται. Ούτε αντιλαμβάνονται πως, όντας τουρίστες, η ικανοποίηση όλων των επιθυμιών τους στην κατανάλωση νερού δημιουργεί προβλήματα στην κοινότητα συνεπώς και στον εαυτό τους, καθώς με την άφιξή τους αποτελούν και οι ίδιοι μέρος της κοινότητας.

Φωτογραφία: Udruga Brač (μία δημόσια στέρνα και σημείο συλλογής ομβρίων υδάτων, Brač)

φωτογραφία: Udruga Brač (σημείο συλλογής νερού σε ελαιώνα (Brač))

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην παραγωγή της παρούσας έκδοσης δεν συνιστά αποδοχή του περιεχομένου, το οποίο αντικατοπτρίζει αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών, και η Επιτροπή δεν μπορεί να αναλάβει την ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.